



Tulevan valtuustokauden kärkiteemoja kuntapäätäjien näkökulmasta

ARTTU2 Päätjäkyselyn 2017 tulosten esittelyä

Kuntaseminaari 24.5.2017

Siv Sandberg



ARTTU2 -Päätäjäkysely 2017

- **Kohdejoukko:** Valtuusto, hallitus, lautakuntien pj:t, kunnan johtoryhmä
- **Kokonaisvastausprosentti:** 44,6 (981 vastausta)





Tulevan valtuustokauden kärkikysymykset ARTTU2-kuntien päättäjien mukaan

- Päättäjien käsitykset asioista, jotka vaikuttavat kunnan toimintaedellytyksiin valtuustokaudella 2017-2021
- Päättäjien arviot seuraavan valtuustokauden tärkeimmistä kysymyksistä
- Kuntastrategia valtuuston työkaluna
→ Arviot strategian toimivuudesta: syyt & seuraukset

Valtuustokausi 2017-2021

- Uusi kuntalaki voimassa kokonaisuudessaan uuden valtuustokauden alusta 1.6.2017 lukien
- Sote- ja maakuntauudistus
- Kunnan uusi rooli
- Yhteiskunnan muutosvoimat





ARTTU2 Päättäjätutkimus 2017:

Kuntapäättäjien arviot seuraavien asioiden vaikutuksesta oman kunnan toimintaedellytyksiin tulevaa valtuustokautta 2017-2021 ajatellen.

Vastausten %-jakaumat. (N=976)

Paikallisen elinkeinoelämän kehitys



Suomen talouden kehitys



Sote- ja maakuntauudistus



Lainsäädäntö ja valtionohjaus



Väestömuutokset



Digitalisaatio



Ihmisten muuttuvat arvot



Maahanmuutto



0 % 10 % 20 % 30 % 40 % 50 % 60 % 70 % 80 % 90 % 100 %

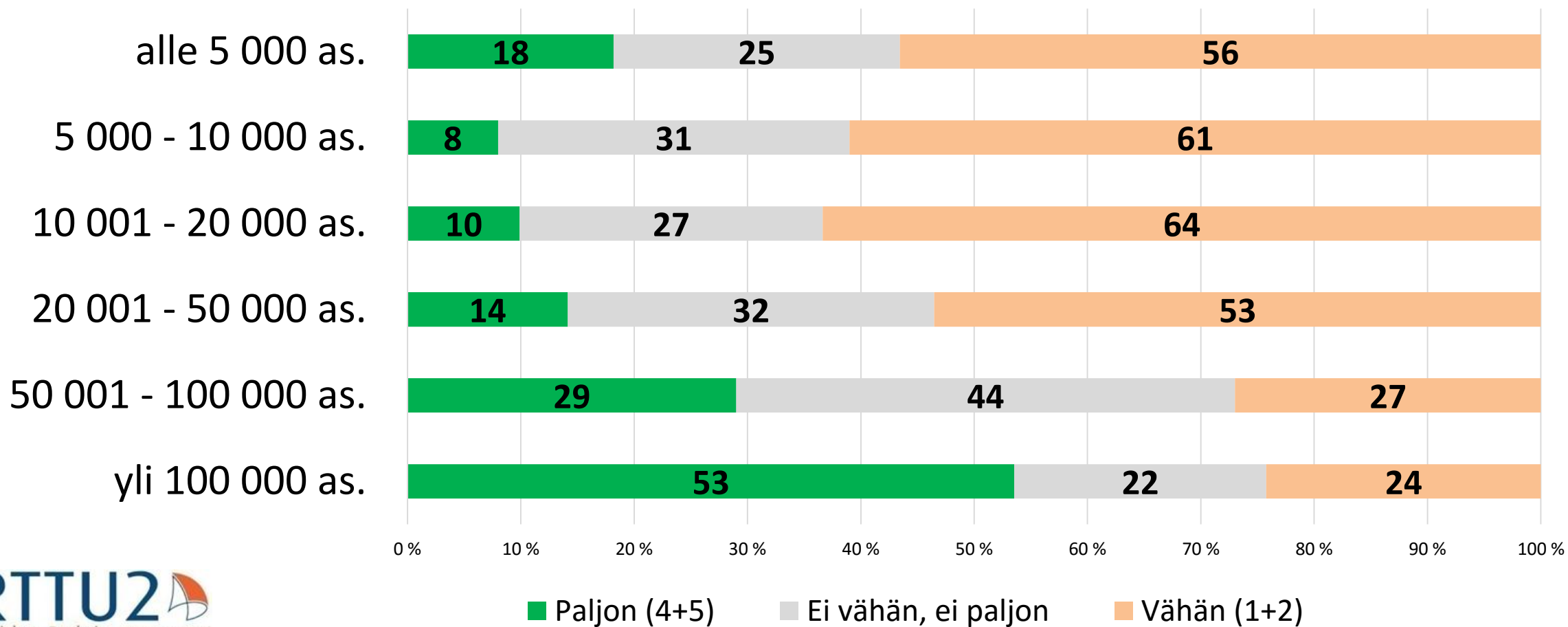
■ Paljon (4+5)

■ Ei vähän, ei paljon (3)

■ Vähän (1+2)

ARTTU2 Päättäjätutkimus 2017: Kuntapäättäjien arviot maahanmuuton vaikutuksesta oman kunnan toimintaedellytyksiin tulevaa valtuustokautta 2017-2021 ajatellen.

Vastausten %-jakaumat. (N=976)

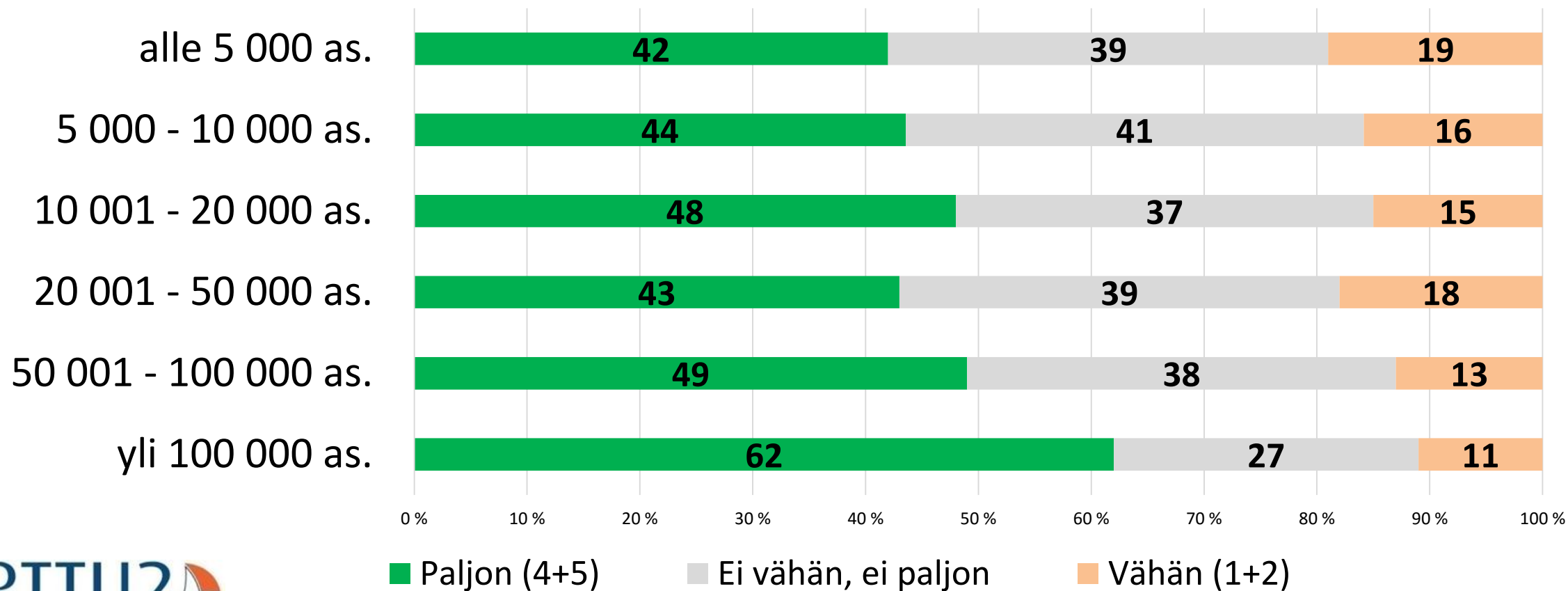




ARTTU2 Päättäjätutkimus 2017:

Kuntapäätäjien arviot digitalisaation vaikutuksesta oman kunnan toimintaedellytyksiin tulevaa valtuustokautta 2017-2021 ajatellen.

Vastausten %-jakaumat. (N=976)



Seuraavan valtuustokauden kärkikysymykset

- "Palveluverkkotyö edelleen, huomioiden sote-uudistuksen tuomat muutokset ja yhdyspintojen huomioiminen"
- "Hyväveli järjestelmien purku"
- "Syrjäytymisen ja köyhyyden ehkäisy"
- "Elinvoimahankkeisiin"
- "Selkeästi positiivinen väestökehitys mm. kuntabrändiä kehittämällä ja pk-yrityksiä ja niiden työllistävyyttä kehittämällä"
- "Sivistys- ja kulttuuritoimi"

Kuntapäätäjien näkemykset siitä mihin asioihin tulisi erityisesti paneutua omassa kunnassa tulevalla valtuustokaudella.

Avovastauksissa esille nostetut asiakokonaisuudet. Vain luottamushenkilöt vastanneet tähän kysymyksen

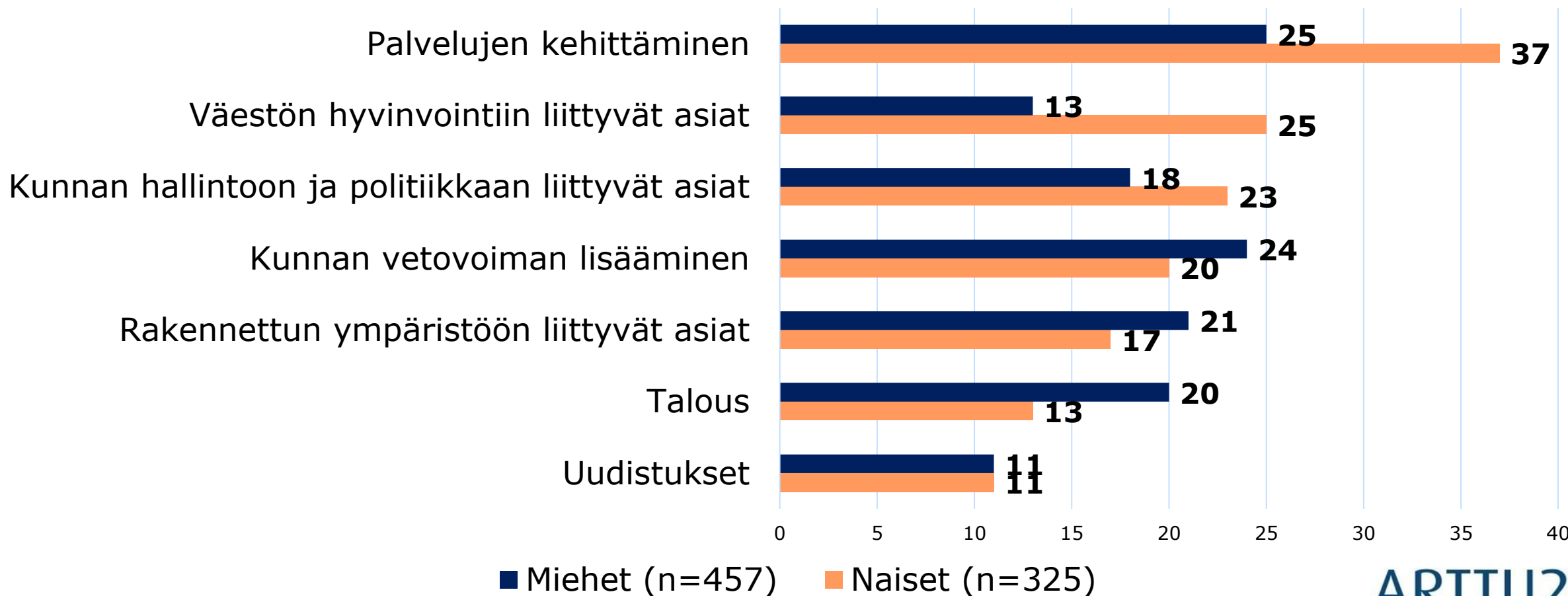


| Asiakokonaisuus | Mainintojen lukumäärä | % vastaajista |
|--|-----------------------|---------------|
| Kunnallisten palvelujen ja palvelujärjestelmien kehittäminen | 234 | 29,8 |
| Kunnan vetovoiman lisääminen (elinkeinopolitiikka, markkinointi jne.) | 177 | 22,5 |
| Kunnan hallintoon ja politiikkaan liittyvät asiat (johtaminen, henkilöstöasiat, yhteistyön parantaminen) | 156 | 19,9 |
| Rakennettuun ympäristöön liittyvät asiat (kaavoitus, rakentaminen, liikenne, kiinteistöt) | 149 | 19,0 |
| Väestön hyvinvointiin liittyvät asiat (työllisyyden hoito, kotouttaminen, syrjäytymisen ehkäisy) | 141 | 18,0 |
| Talous | 133 | 16,9 |
| Uudistukset (sote- ja maakuntaudistus, kuntaliitokset) | 85 | 10,8 |

Kuntapäättäjien käsitykset seuraavan valtuustokauden tärkeistä asioista sukupuolen mukaan tarkasteltuna.

% vastanneista nostanut asian esille avovastauksessaan.

(Vain luottamushenkilöt vastanneet tähän kysymykseen)



Erikokoisissa kunnissa nostetaan esille osin samoja, osin eri asioita

- Kunnan vetovoiman lisääminen nähdään erityisen tärkeänä alle 5 000 asukkaan kunnissa
- Kunnallisten palvelujen ja palvelujärjestelmien kehittäminen korostuu yli 100 000 asukkaan sekä 10 001 - 20 000 asukkaan kunnissa

”Kaupungin ainoa strategia on pitää nokka sen verran pinnalla, että Helsingin liituroitomiehet saadaan estettyä tulemastakin tänne päämääröimään”

Kuntastrategia poliittisen johdon työkaluna

- Kuntastrategia on pakollinen kaikissa kunnissa
- Parhaimmillaan ”strategia sisältää johdonmukaisia linjauksia ja valintoja, joiden avulla kunnat pyrkivät ennakoimaan ja tekemään omaa tulevaisuuttaan sekä lisäämään mahdollisuuksiaan selviytyä entistä enemmän epävarmuuksia sisältävässä toimintaympäristössä.”
(Kuntaliitto: Uuden kuntalain merkitys kunnan johtamisjärjestelmän kehittämiseen 2015).
- ARTTU2 –Päätäjäkyselyn mukaan strategia-ajattelu ei ole vielä juurtunut kaikkiin kuntiin. Kuntakohtaiset vaihtelut siinä, miten päättäjät suhtautuvat strategiaan, ovat suuria.

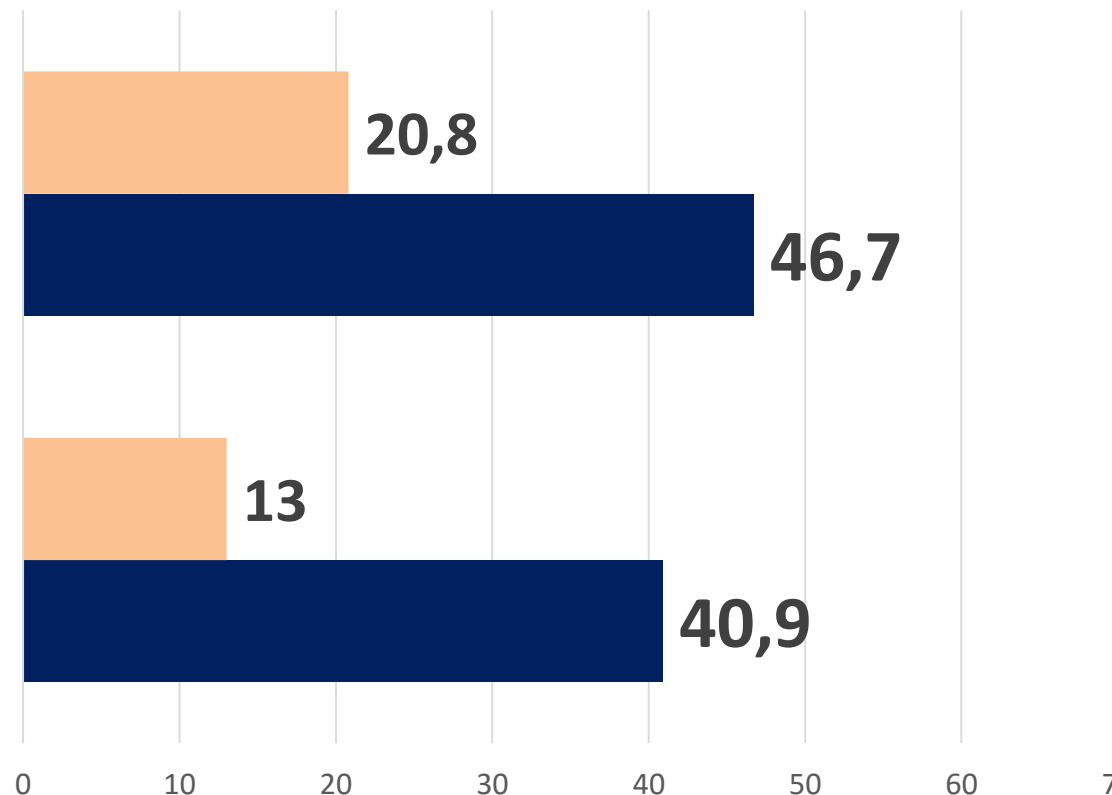
Kuntapäättäjien näkemykset seuraavista, valtuustokauden strategiaan liittyvistä kysymyksistä

(koko aineisto + Salo esimerkkikuntana)

% vastanneista mielestä hyvin tai erittäin hyvin (4+5 asteikolla 1-5)

Miten hyvin valtuustokauden strategia on ohjannut kuntasi toimintaa ja kehittämistä kuluneella valtuustokaudella?

Miten hyvin strategian tavoitteet ovat toteutuneet kunnassasi?

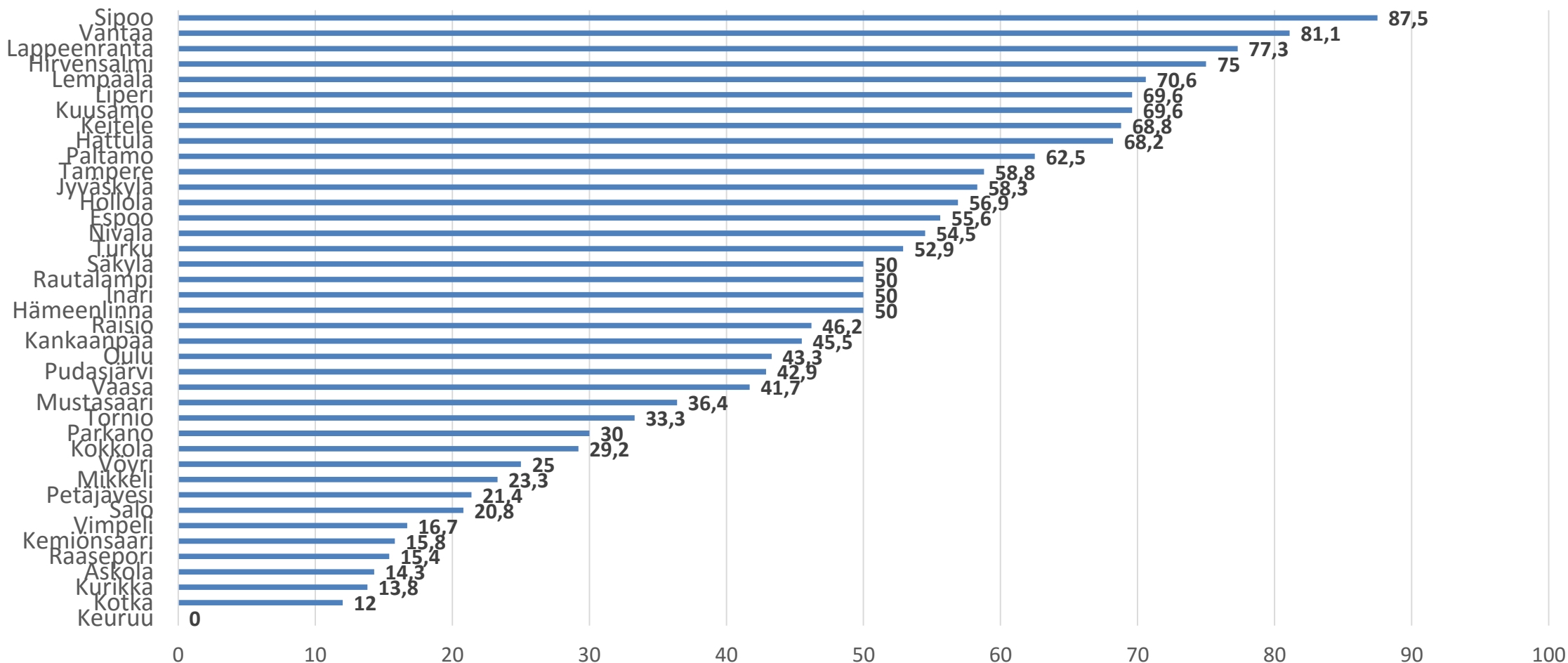


■ SALO (n=24)

■ KAIKKI ARTTU2-kunnat

Kuntapäätäjien arviot siitä miten hyvin valtuuston päättämä valtuustokauden strategia on ohjannut kunnan toimintaa ja kehittämistä kuluneella valtuustokaudella

% vastanneista mielestä on ohjannut hyvin tai erittäin hyvin (4+5 asteikolla 1-5). Kuntakohtaiset tulokset. Luottamushenkilöt.



”Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan valtuuston linjauksia. Eipähän valtuustolla ole sitä kristallipalloa.”

”Kaikki kärjet ovat edistyneet hyvin, mutta niihin laitettujen resurssien epätasa-arvoisuus näkyy myös tuloksissa. Toisaalta, huolimatta pienestä satsauksesta, myös resurssien viisas käyttö ja osallisuus-asiat ovat olleet näkyvästi esillä ja isojakin asioita on saatu aikaan.”

”Strategia on "hebreaa" monelle valtuutetulle. Varsinkin tavoitteiden mittarit ovat varsin epäselviä tai ne pitäisi saada ymmärrettävään sanamuotoon [...].”

”Tavoitteet ja strategia ovat toteutuneet, mutta ne ovat olleet osin vääriä. On menty leikkaukset ja palveluiden markkinoille ulkoistaminen edellä.”

”Esimerkiksi vaikka kaupunkistrategian tavoite lisätä kävelyä ja pyöräilyä ei ole saanut tuekseen kuin roposia. Samaan aikaan autoilun lisäämistä vauhditetaan voimakkaasti, vaikka strategiassa sitä pitä vähentää. Tässä ei selvästikään ymmärretä syy-seuraussuhteita”

”Kukaan ei lue strategioita sen jälkeen, kun ne on tehty. Konsultit rahastaa!”

Kielteisissä kommentteissa nostetaan esille prosessiin ja valtasuhteisiin liittyviä asioita – myönteisissä asiakysymyksiä

Päättäjäkysely kysymys 23: Mahdollisia kommentteja strategiakysymyksiin

| Avoimen kommentin sisältö | Avoimen kommentin sävy | | | |
|---|------------------------|-----------|------------|--------|
| | Kielteinen | Neutraali | Myönteinen | Kaikki |
| Strategiaprosessiin liittyvä | 34 | 23 | 8 | 65 |
| Eri tahojen välisiin valtasuhteisiin liittyvä | 27 | 8 | 3 | 38 |
| Asiakysymyksiin liittyvä | 18 | 19 | 18 | 55 |
| Toimintaympäristömuutokseen liittyvä | 5 | 9 | 0 | 14 |
| n= | 84 | 59 | 29 | 172 |

Myönteiset strategia-arviot ovat yhteydessä myönteisiin arvioihin kunnan päätöksentekoilmapiiristä, sekä henkilö- että kuntatasolla. *Mikä on kana ja mikä on muna?*

- Jos yksittäinen päätöksentekijä arvioi, että ilmapiiri luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä on yhteistyöhakuinen, hän todennäköisesti myös arvioi strategian merkitystä (korrelaatiokerroin ,454**) ja toteutumista (korrelaatiokerroin ,436**) myönteisesti [n = 827-833]
- Vastaavasti, mitä suurempi osuus yksittäisen kunnan päättäjistä pitää ilmapiiriä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä yhteistyöhakuisena, sitä suurempi osuus päättäjistä antaa myös myönteisen arvion strategian merkityksestä (korrelaatiokerroin ,449**) ja sen toteutumisesta (korrelaatiokerroin ,518**) [n=40]

Myönteisessä yhteistyöilmapiirissä syntyy onnistunut strategia vai

Onnistunut strategiaprosessi vaikuttaa myönteisesti luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyöilmapiiriin?





Kiitos! Tack!

